

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/31/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414213013
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4414213013.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Jarmily Pogranovej, vo veci starostlivosti o t. č. plnoletú D. G., nar. XX. XX. XXXX a mal. W. G., nar. XX. XX. XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, obe deti bytom u matky, deti rodičov matka: U. C. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. P. XXX a otec: K. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX, zastúpený JUDr. Mariánom Tomanom, advokátom so sídlom v Nitre, Pribinovo nám. 3, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 15. októbra 2015 č. k. 12P/89/2014-225 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutých častiach okrem zamietajúceho výroku týkajúceho sa navrhovateľky D. G. p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa mal. W. G., nar. XX. XX. XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú dieťa zastupovať, spravovať jeho majetok a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 50 eur mesačne od 01. 06. 2014 vždy do 15 dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky. Súd styk otca s mal. W. neupravil, zročné výživné pre mal. W. za obdobie od 01. 06. 2014 do 30. 09. 2015 vo výške 515 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, pričom zročnosť prvej splátky nastala dňom právoplatnosťou rozsudku. Ďalším výrokom zaviazal otca prispievať na výživu navrhovateľky D. G. sumou 70 eur mesačne od 01. 06. 2014 vždy do 15 dňa toho ktorého mesiaca k jej rukám. Z zostávajúcej časti návrh zamietol. Zročné výživné pre D. G. za obdobie od 01. 06. 2014 do 30. 09. 2015 vo výške 835 eur povolil otcovi splácať v splátkach po 40 eur mesačne spolu s bežným výživným do úplného vyrovnania. O trovách konania rozhodol výrokom, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 1 - 3, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh na úpravu práv a povinností rodičov k mal. W. a určenie výživného je dôvodný. Rodičia nežijú najmenej od začiatku roku 2012 v spoločnej domácnosti a od toho času deti spoločne nevychováujú. Matka navrhla zveriť deti do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' na platenie výživného, otec požadoval zveriť mal. W. do striedavej osobnej starostlivosti. Na pojednávaní 28. 04. 2015 bola navrhnutá dohoda, podľa ktorej by mal. W. bol zverený do výchovy matky a otec zaviazaný prispievať na výživu D. sumou 60 eur a mal. W. sumou 50 eur od 01. 06. 2014. K schváleniu dohody rodičov nedošlo, pretože otec nesúhlasil s určením výživného od podania návrhu a neskôr tvrdil, že dohode nerozumel a v priebehu konania menil názor aj na úpravu práv a povinností, keď žiadal zveriť mal. W. do striedavej osobnej starostlivosti, potom súhlasil so zverením matke. Pri

určení výživného súd vychádzal zo zistenia, že otec posledný pracovný pomer skončil dohodou bez uvedenia dôvodu podľa § 60 Zákonníka práce, nepreukázal, že firme sa nedarilo a musel z nej odísť, aby mu vznikol nárok na podporu, na ktoré tvrdenia súd neprihliadol, keďže z dohody o skončení pracovného pomeru nevyplývajú. Navyiac otec pracovný pomer ukončil 15. 07. 2013 a podľa vyjadrenie súčasného konateľa pôvodný konateľ spoločnosti W. E. zastupujúci spoločnosť v čase podpísania dohody, zo spoločnosti odišiel až v roku 2014, preto tvrdenia otca, že presviedčal zamestnancov k okamžitému odchodu zo spoločnosti mohli nastať až v roku 2014 kedy už mal otec pracovný pomer ukončený. Z uvedených dôvodov súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti vychádzal zo zárobku v zmysle § 75 ods. 1 druhej vety Zákona o rodine dosahovaného u posledného zamestnávateľa vo výške 396 eur netto a napriek tvrdeniu otca a obsahu predložených čestných prehlásení, ktorými preukazoval pestovanie poľnohospodárskych plodín konštatoval, že je nepochybné, že sa takouto činnosťou zaoberal v minulosti. Nasvedčuje tomu aj vlastníctvo nákladných prívosov. Otec je od 17. 07. 2013 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a od 17. 04. 2015 práceneschopný, nezúčastnil sa rekvizitného kurzu, má trvalý pobyt v obci X., žije s priateľkou X. L. od 02. 09. 2015. Predložil čestné prehlásenie svojich rodičov, že mu požičiavajú peniaze na zabezpečenie základného životného bytia cca 80 eur mesačne, požičali mu na vyúčtovanie plynu 300 eur. Súd prvého stupňa konštatoval, že náklady na živobytie si otec musí z niečoho hradiť a zabezpečovať si zdroj príjmu. Celkovo správanie otca v priebehu konania, ktorý sústavne menil názor či už na spôsob zverenia detí, výšku výživného hodnotil súd ako úmysel dosiahnuť, aby jeho vyživovacia povinnosť bola určená v čo najnižšej výške. Špekulatívnosť konania vyplývala aj zo skutočnosti, že jeho priateľka je prihlásená k trvalému pobytu k jeho rodičom na adrese X. XXX, ku ktorej nehnuteľnosti predkladal úhrady poplatkov a nedoplatok za dodávku plynu, ktorého odberateľom je on. Súd konštatoval, že napriek tomu, že si voči úradu práce plní povinnosť preukazovaním, že si hľadá zamestnanie, vzhľadom na jeho vek, bez ohľadu na preukázané zdravotné problémy v zásade bežného charakteru je nepochybné, že pokiaľ by bol bez akéhokoľvek príjmu ako tvrdil, bol by nútený sa zamestnať na pracovnej pozícii, v ktorej by mal aspoň minimálny príjem. Žije v rodinnom dome s priateľkou, ktorá je bez príjmu, kde bežné mesačné náklady na bývanie podstatne prevyšujú 80 eur, ktoré mu podľa čestného prehlásenia požičiavajú rodičia. Vychádzajúc z uvedeného pri zohľadnení zárobku matky 640 eur mesačne a potrieb detí, keď mal. W. je žiakom 7. ročníka ZŠ, má výdavky v súvislosti s návštevou školy, stravovaním oblečením, voľnočasovými aktivitami, D. je žiačkou 4. ročníka Gymnázia v K. a okrem bežných výdavkov má mimoriadne výdavky v súvislosti s ukončením posledného ročníka strednej školy, súd za primerané považoval výživné vo výške 50 eur mesačne na mal. W. a 70 eur mesačne na dcéru D. od 01. 06. 2014, t. j. od podania návrhu. Určeným výživným s pripočítaním výživného zo strany matky 40 eur a rodinnými prídavkami bude mať mal. W. príjmy 113,52 eura, ktoré by mali postačovať na pokrytie jeho nevyhnutných potrieb. Pri porovnaní výšky životného minima stanoveného pre nezaopatrené dieťa vo výške 90,42 eura uvedená suma je len tesne nad hranicou životného minima. U dcéry D. po zaplatení výživného 70 eur zo strany otca, s pripočítaním rodinných prídavkov 23,52 eura a výživného zo strany matky v rovnakej výške ako zo strany otca bude mať na svoju výživu mesačne 163,52 eura, ktorou sumou musia byť zabezpečené jej potreby. Pri určení výživného s ohľadom na počiatok vyživovacej povinnosti určenej súdom 01. 06. 2014 vznikol otcovi u oboch detí nedoplatok na výživnom tak ako bolo uvedené vyššie, ktoré výživné súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 30 eur na mal. W. a 40 eur na D.. Styk otca s deťmi súd prvého stupňa neupravil, nakoľko tento v priebehu konania nežiadali upraviť, čo výslovne uviedli na pojednávaní. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ OSP.

Proti tomuto rozsudku, okrem zamietajúcej časti výroku týkajúceho sa určenia vyživovacej povinnosti na D., podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Namietal neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd po nadobudnutí plnoletosti D. neupravil výživné iba do času rozhodovania, čím pochybil v rozhodnutí. Ďalej poukázal na porušenie § 119 ods. 2 písm. c/ OSP, keď súd neoznámil právnenému zástupcovi ako návrh posúdil a pojednával v jeho neprítomnosti, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. Ďalej uviedol, že matka nedodržala sľub učinенý na pojednávaní, že nebude brániť v styku, zabraňuje mu v styku s dieťaťom a nezdvíha telefón. Z uvedeného dôvodu podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým navrhol upraviť styk. S ohľadom na uvedené sa výrazne zmenili pomery na strane oboch účastníkov konania, keď matka porušuje dohodu a zamedzuje mu v styku, čo spôsobuje odcudzenie dieťaťa a psychickú závislosť maloletého od matky. Ďalej namietal neprimerane vysokú výšku súdom určeného výživného, ktorú nie je

schopný platiť, nakoľko je bez príjmu. Nezostáva mu ani zákonom stanovená výška životného minima, čo je porušením zákona, pričom sa určením výživného vystavuje nebezpečenstvu trestného stíhania pre neplatenie výživného a nebezpečenstvo exekučného konania. Dohodu o výživnom neuzatvoril v priebehu konania, nakoľko po vysvetlení právnym zástupcom o následkoch dohody pochopil, že sa nemôže dobrovoľne zaviazat' k niečomu, čo nebude schopný plniť. Dôvodom ukončenia pracovného pomeru bolo donútenie k odchodu, čo bolo v rozpore s formálnym právnym úkonom. Súd nemal takéto ukončenie pracovného pomeru považovať za vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania bez dôležitého dôvodu. Bolo preukázané, že spoločnosť ukončila svoju činnosť, čo len podporuje nesprávny záver súdu prvého stupňa. Jeho pozícia pre spoločnosť bola nadbytočná a firmu zaťažujúca, preto bol donútený ukončiť pracovný pomer. Súd nesprávne posúdil aj jeho príjem z pestovania poľnohospodárskych plodín, neuviedol konkrétny spôsob, ako by mal príjem z tejto činnosti zabezpečiť, nešpecifikoval dôvod a nezistil, v akej výške by ho mal zabezpečovať. Výpoveď matky a jej sestry G. E. považuje za tendenčnú a navrhol na ne neprihliadať. Namietal výpoveď D. G. ako účelovú a poukázal na to, že bola u neho celé prázdniny a pestovanie produktov nevidela. Rozhodnutie považuje za nesprávne aj preto, že je bez príjmu, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, má zrušenú živnosť niekoľko rokov, nevenuje sa pestovaniu poľnohospodárskych plodín za účelom predaja, čo bolo potvrdené čestnými prehláseniami viacerých obyvateľov obce. Vo svojej domácnosti v X. č. XXX má vytvorené vyhovujúce podmienky pre bývanie maloletého. Má zariadenú izbu a vytvorené všetky podmienky na stretávanie sa so synom. Na základe uvedeného navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie, eventuálne zmeniť a určiť mu nižšie výživné vo výške 30 eur mesačne na mal. W. a vo výške 30 eur na D. a neurčiť zročné výživné, alebo ak by bolo určené zročné výživné, povoliť splátky po 5 eur mesačne. Na dcéru D. navrhol určiť výživné do času rozhodovania súdu. Ďalej navrhol mal. W. zveriť do striedavej osobnej starostlivosti v týždenných intervaloch alebo umožniť mu stretávanie každý druhý víkend od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že so striedavou starostlivosťou nesúhlasí. Maloletý má vo K. P. svoje zázemie, priateľov, je obľúbený v kolektívne, má vybudované sociálne väzby. Od narodenia mu zabezpečovala výchovu sama, otec mal a má priestor pre vybudovanie vzťahu s deťmi, ktorý ale nevyužil dostatočne, bral ich iba ako zámienku, aby sa vzdialil z domu a riešil záležitosti, ktoré nemali nič spoločné s rodinou. Má tendenciu prekrúcať skutočnosť, nekomunikuje s ňou, potom vytvára problém tam, kde mu je možné predísť. Poprela, že by mu znemožňovala styk so synom. Uviedla, že problém nastal po návšteve syna u otca v X. začiatkom júla 2015, kedy bývajú hody. Deti sa domáhali návštevy u otca, ktorý nebral telefón, resp. povedal, že nemá čas, potom ich zobral niekto z príbuzných, otec mal tam priateľku s dcérou a keď deti prišli, bola prítomná len jeho priateľka, ktorá oznámila 12-ročnému W., že s jeho otcom sú spolu 5 rokov, čo otec na súde poprel. Od uvedenej návštevy syn odmieta ísť k otcovi z dôvodu, že na neho nemal čas. Pokiaľ mu aj otec volal, syn bol podráždený, bolo mu nevoľno, čo konzultovala s lekárkou. Syn zle znáša napätie a záujem otca vníma tak, že má záujem len keď mu to vyhovuje, a preto ho nepovažuje za úprimný. Viackrát uveril, že otcovi mu na ňom záleží, ale keď poňho neprišiel, bol z toho podráždený, nekomunikoval, z toho pramení jeho nedôvera. Dňa 08. 12. 2015 stará matka volala políciu, pretože otec detí ju ohrozoval a útočil na ňu vulgárnymi výrazmi aj s jeho priateľkou, ktorú už predtým žiadala, aby nechodila do domu jej matky. Nepovažuje za vhodné ani z morálneho, ani ľudského hľadiska, aby ju urážala. Otec bol agresívny, hrubým spôsobom sa dožadoval syna, ktorý v tom čase nebol ani doma. Vzhľadom na svoj zdravotný stav nepodala trestné oznámenie a od uvedeného incidentu sa začala zamykať, nevedela pokojne spať, aby sa niečo podobné nezapakovala a jej matka podala na otca a jeho priateľku trestné oznámenie. Nie je pravdivé, že nezdvihala telefón otcovi detí, ten nekomunikuje, keď prejavila záujem, bol arogantný. Nevolať jej, takéto tvrdenie je účelové, aby ospravedlnil nedostatočný záujem o syna. Syn bol u otca viackrát. Je pravdou, že W. bol viackrát so sestrou v X. u jej priateľa, ktorý tiež býva v X., syn mohol otca navštíviť, ale radšej trávil čas so sestrou a jej priateľom, ktorý mu venuje viac pozornosti, ako vlastný otec. Syn potrebuje záujem otca, mužský vzor mu je potrebný a je potrebné, aby s ním rozvíjal aktivity aj otec. Poslala mu 12. 01. 2016 aj sms-ku, že sa chce dohodnúť ohľadne zverenia syna do výchovy ako aj rozvodu, na čo zareagoval správou, dohodli sa na stretnutí. Deti majú vytvorený súrodenecký vzťah, otec by si mal uvedomiť, že od narodenia syna prešlo 13 rokov, no puto sa nevyvinulo tak, ako to vidí u iných detí, kde má otec pravidelný a stály záujem o dieťa. Podporuje synovu samostatnosť, rozhodnutie, kedy sa stretne s otcom ponecháva na ňom. Len očakáva, že jej to otec oznámi a nebude tým zaťažovať syna. Pokiaľ ide o výživné, poukázala na to, že od roku 1991 sa otec venoval pestovaniu zeleniny, neskôr túto činnosť vykonával oficiálne do obdobia, keď nastúpil do firmy OPall Agri. Istý čas bol evidovaný ako nezamestnaný ako aj v súčasnosti, no napriek tomu pestuje zeleninu naďalej. Nerozumie jeho postoj,

popri evidencii vykonáva načierno spomínanú činnosť, čiže neplatí odvody, čo ešte zvyšuje jeho príjem. Nie je pravdou, že svokrovci prevzali stavbu ako investori, už dlho sú dôchodcami, aj počas výstavby rodinného domu bol ich príjem len dôchodok a úspory tak vysoké zo zárobku svokra na železnici nemohli mať a z toho realizovať výstavbu domu. Nevedela, že dom je zapísaný na svokrovcov. Zistila to až pri podávaní majetkového priznania, rovnako že auto zakúpené v roku 2006 je písané na starého otca, pričom auto využíva otec. Ich rodinný dom v X. pod súp. č. XXX a dom svokrovcov na tom istom pozemku sú na jednom dvore súp. č. XXX, kde má trvalý pobyt aj manželova priateľka a jej mal. dcéra, pričom ich rodinný dom bol zriadený na základe vzájomnej dohody medzi ňou a otcom detí, že všetky peniaze, ktoré jej prispieval na deti pôjdu na zariadenie domu. Prejavila ľútosť, že nesúhlasila s výsluchom detí a to hlavne kvôli mal. W., ktorý má obavu z výsluchu, dokonca bol dva dni doma, mal zvýšenú teplotu ako reakciu na túto situáciu. Vtedy otec súhlasil s dohodou, myslela si, že chce deti uchrániť, ale jeho zámer bol uchrániť seba. Po súde jej deti povedali, že im otec vyslovene zakázal povedať, že pestuje karfiol, lebo pôjde do basy. Preto upustil od striedavej starostlivosti, aby nemuseli byť vypočuté a nevy povedali, že pestuje zeleninu. Vyslovila otázku, aké morálne hodnoty vie otec ponúknuť synovi. Je absurdné, aby otec, ktorý si má plniť vyživovaciu povinnosť, žiadal od vlastných detí, aby si sami privodili možnosť zlepšiť si svoju finančnú situáciu. Navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Navrhovateľka D. G. navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že otcove správanie v minulosti ju veľmi trápilo, keď pýtala od neho 5 eur, povedal, že nemá peniaze. Teraz si vytvorila vlastný názor, že keby sa tak bola správala matka, nevie, z čoho by žili. V odvolaní sa domáha stretnutia len s bratom, na ňu zabudol. Nikdy nebol na rodičovskom stretnutí, kontaktoval ju asi 06.11.2015, kedy prišiel za ňou s priateľkou, povedala si svoj názor a očakávania a viac sa neozval. Sľúbil jej oslavu 18. narodenín urobiť v dome v X.. Nakoniec sa vyhovárал a poslal sms-ku, aby oslavu urobila u manžela svojej sesternice. Sklamala sa v ňom, keď zistila, že na súde ju obvinil zo špehovania aj z toho, že sa jej prehrabával v mobile. Niečo také nečakala, vie, že matka rešpektuje jej súkromie a to očakáva aj od otca. Ako študentka maturitného ročníka bude potrebovať peniaze na prihlášku na vysokú školu, nevie si predstaviť, ako by mohla vyžiť z príspevku 30 eur.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v § 156 ods. 3 OSP dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Predmetom konania je návrh matky podaný na súde prvého stupňa 20. 06. 2014, ktorým sa domáhala, aby súd v tom čase mal. D. a W. zveril do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal na platenie výživného sumou 150 eur na mal. D. a v tom čase sumou 100 eur na mal. W. od 01. 06. 2014 do 15. dňa toho-ktorého mesiaca k jej rukám. Návrh odôvodnila tým, že deti pochádzajú z manželstva, ktoré už dlhšie nespĺňa svoj spoločenský účel. Otec má nezodpovedný prístup k manželstvu a rodičovským povinnostiam. Od februára 2007 žila s mal. deťmi u svojich rodičov, otec na výživu detí neprispieval, preto sa už v minulosti domáhala zverenia detí do jej starostlivosti. Návrh zobrala späť v snahe obnoviť manželské spolužitie, čo sa však nepodarilo. Naďalej žijú oddelene, bývajú u jej matky. Spoločne hradia náklady na bývanie 240 eur. D. je študentkou 2. ročníka Gymnázia v K., mal. W. žiakom 5. ročníka ZŠ K. P.. V priebehu konania súd predbežným opatrením č. k. 12C/89/2014-30 zo dňa 29. 09. 2014 zveril mal. D. a mal. W. do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal prispievať na výživu oboch detí každého po 30 eur mesačne od 01. 10. 2014 do právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v konaní č. k. 25CoP/63/2014-58 zo dňa 28. 11. 2014 uznesenie súdu prvého stupňa v časti osobnej starostlivosti matke o deti zmenil a návrh zamietol a v časti určenia výživného potvrdil. Na pojednávaní dňa 27. 01. 2015 otec uviedol, že má záujem na obnovení manželského spolužitia, v opačnom prípade žiadal deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti a nesúhlasil s navrhovaným výživným. V priebehu konania D. nadobudla plnoletosť a na pojednávaní 15. 10. 2015 žiadala určiť výživné vo výške 100 eur mesačne. Na pojednávaní 28. 04. 2015 otec súhlasil s tým, že deti zostanú vo výchove matky a jeho styk s deťmi upravený nebude. V priebehu konania netrval ani na striedavej osobnej starostlivosti, jeho námietky smerovali len proti navrhovanému výživnému, ktoré považoval za vysoké, poukazujúc na to, že je nezamestnaný, bez príjmu, jeho výdavky uhrádzajú rodičia, a preto navrhol, aby bol zaviazaný platiť minimálne výživné. Súd prvého stupňa preskúmaným rozsudkom mal. W. zveril do starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 50 eur a na výživu D. sumou 70 eur mesačne. Zároveň určil zročné výživné, ktoré otcovi povolil splácať v splátkach tak, ako je uvedené vyššie.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že autoritatívne rozhodovanie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je až druhoradým riešením, pokiaľ medzi rodičmi nedôjde k dohode o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Pri svojom rozhodovaní súd vždy prihliadne na záujem mal. dieťaťa, najmä na jeho citové väzby (k rodičom, príbuzným, priateľom, prostrediu a pod.) a vývinové potreby (vek, školské, zdravotné, záujmové potreby a pod.), stabilitu budúceho výchovného prostredia (životné, ako aj bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti a pod.). Preto je potrebné, pokiaľ ide o zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti, zistiť najmä to, ktorý z rodičov je vzhľadom na záujem mal. dieťaťa väčšmi spôsobilý na výkon osobnej starostlivosti o mal. dieťa, resp. zverením komu by boli zabezpečené najpriaznivejšie podmienky pre vývoj dieťaťa a u koho sú lepšie predpoklady na výkon osobnej starostlivosti oň. Pre uvedený záver preto musí mať spoľahlivý podklad vykonaním a zhodnotením tých skutočností, ktoré charakterizujú osobu dieťaťa, osoby rodičov, ako aj prostredie, v ktorom rodičia žijú. Rovnako tak so zreteľom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa musí venovať i náležitú pozornosť názoru mal. dieťaťa, s ktorým rodičom by po rozvedení manželstva rodičov chcelo naďalej zostať žiť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do toho času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine).

Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patria k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od veku, zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Výživné pre dieťa totiž neslúži len na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, ošatenie, obuv atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú však bezprostredne ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú, základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov vyššie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitejšieho dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Navyiac, súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

V danej veci súd prvého stupňa pri rozhodnutí o zverení mal. W. do osobnej starostlivosti matky a pri určení vyživovacej povinnosti otca sa zhora uvedenými zásadami a princípmi riadil, pričom v tomto smere dôsledne a v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správne právne závery. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v týchto častiach, v ňom uvádzané dôvody duplicitne opakovať nebude a využijúc postup podľa § 219 ods. 2 OSP sa obmedzil len na skonštatovanie ich správnosti. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia len zvýrazňuje, že niet sporu, že mal. W. a D. pochádzajú z manželstva účastníkov konania, ktorí žili v spoločnej domácnosti do roku 2012, kedy matka s mal. deťmi opustila spoločnú domácnosť. Od tej doby sama zabezpečovala starostlivosť o obe deti. Výsledkami vykonaného dokazovania

v tomto konaní bolo preukázané, že matka má vytvorené podmienky na zabezpečenie výchovy a starostlivosti o deti, čo nespochybňoval ani otec, ktorý v priebehu konania síce navrhoval striedavú osobnú starostlivosť, avšak v priebehu konania súhlasil so zverením mal. W. do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že dôvody pre zverenie mal. W. do starostlivosti matky sú dané. Pokiaľ ide o odvolanie otca, v ktorom navrhuje striedavú starostlivosť, odvolací súd dodáva, že výsledky vykonaného dokazovania nepreukazujú dôvody pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, pretože je zrejmé, že rodičia majú problémy v komunikácii, mal. W. odmieta priateľku otca, ktoré skutočnosti sú podstatné pri rozhodovaní o tom, či je možné dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivosti. Takáto výchova vyžaduje bezpodmienečne súlad a schopnosť rodičov komunikovať medzi sebou, aby dokázali dieťaťu zabezpečiť všetky potreby, ktoré striedavá starostlivosť vyžaduje, najmä v súvislosti so zabezpečením povinností v škole, osobných a ďalších potrieb dieťaťa. Navyše, otec v odvolaní nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali striedavú starostlivosť, z kontextu jeho odvolania nevyplývajú žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu jeho rozhodnutia, keď na pojednávaní pred súdom prvého stupňa výslovne prehlásil, že osobnú starostlivosť nepožaduje. Rovnako tak prehlásil aj, že nie je potrebné úprava jeho styku s mal. W., a preto súd prvého stupňa, ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia, o úprave styku ani nerozhodol. Tvrdenia otca uvádzané v odvolaní, že mu matka bráni v styku nepreukázal a matka ich vo vyjadrení k odvolaniu popierala. Z vyjadrenia matky vyplýva, že syn mal. W. správanie otca nepovažuje za korektné, cíti sa sklamaný, pretože viackrát nedošlo k realizácii styku, resp. jeho stretnutie s otcom sa uskutočnilo inak, ako mu bolo prisľúbené, prípadne aké boli predstavy dieťaťa. Odvolací súd zastáva názor, že vzhľadom na súčasnú komplikovanosť vzťahov medzi otcom a dieťaťom je potrebné rešpektovať názor mal. W., ktorý je vo veku, kedy už dokáže pochopiť význam a zmysel stretnutí s otcom a pokiaľ otec bude mať záujem na stretávaní so synom, mal by sa pokúsiť stretnutia realizovať v čase a spôsobom vyhovujúcim synovi, s dôrazom na to, že sľub daný synovi aj dodrží, aby dieťa nadobudlo pocit, že je pre otca prvoradé, nakoľko sa javí, že práve tieto skutočnosti spôsobili narušenie ich vzťahov. Keďže nebolo preukázané, že matka bráni synovi v styku s otcom, odvolací súd v tejto časti posúdil odvolanie ako nedôvodné.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o určení výšky vyživovacej povinnosti otca v sume 50 eur na mal. W. a 70 eur na D.. Aj podľa názoru odvolacieho súdu samotná skutočnosť, že otec je nezamestnaný, nedáva dôvod na určenie vyživovacej povinnosti v minimálnom rozsahu. V konaní bolo nepochybne preukázané, že otec vykonával podnikateľskú činnosť, bol živnostník, pestoval zeleninu. Ukončil živnosť a zamestnal sa vo firme OPall - Agri Slovakia, s.r.o., kde ukončil pracovný pomer dohodou. Otec v konaní nepreukázal, že pracovný pomer skončil z organizačných dôvodov, ukončil ho 15. 07. 2013 dohodou o skončení pracovného pomeru podľa § 60 Zákonníka práce bez udania dôvodu a od 17. 07. 2013 je v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Podľa názoru odvolacieho súdu otec vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav je schopný zabezpečiť si prácu, i keď poukazoval na svoj nepriaznivý zdravotný stav. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že má zdravotné problémy primerané veku, a preto je v jeho schopnostiach nájsť si primerané zamestnanie. Je nesporné, že otec detí je vlastníkom poľnohospodárskych strojov, traktora, nákladného prívesu a v júni 2014 dokonca zakúpil príves na traktor. Uvedená skutočnosť podľa názoru odvolacieho súdu svedčí o tom, že sa venuje poľnohospodárskym činnostiam, pretože hodnoverne nepreukázal dôvod na zakúpenie prívesu, a preto pokiaľ kupuje stroje a súčasne tvrdí, že nemá peniaze na úhradu nákladov na bývanie, má odvolací súd má za to, že jeho tvrdenia o nepriaznivej finančnej situácii nezodpovedajú skutočnosti a považuje ich za účelové, v snahe vyhnúť sa plneniu vyživovacej povinnosti. Námieta otca, že výživné na D. mal súd upraviť iba do času rozhodovania nie je dôvodná, pretože D. sa stala účastníčkou konania a na pojednávaní žiadala zaviazat' otca na platenie výživného aj do budúcnosti. Z uvedených dôvodov prvostupňový súd nepochybil a správne určil rozsah vyživovacej povinnosti. K námietke porušenia ust. § 119 ods. 2 písm. c/ OSP, odvolací súd dodáva, že nejde o také porušenie, ktoré by malo za následok odňatie možnosti konať, ako sa nesprávne domnieva otec v podanom odvolaní, na pojednávaní, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku bol otec prítomný a boli mu poskytnuté všetky práva účastníka konania vyplývajúce z OSP.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutých častiach ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2 OSP v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkom nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.